

Complexnummer: 513895

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Koningin Emmaplein

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

513896, 513897, 513898

Woonplaats

Rotterdam

Gemeente

Rotterdam

Provincie

Zuid-Holland

Hoofdadres van hoofdobject

Koningin Emmaplein 3, 3016 AA Rotterdam

Complexomschrijving

Inleiding:

Complex Koningin Emmaplein/Westzeedijk, bestaande uit een symmetrisch ensemble van 23 HERENHUIZEN aan de Westzeedijk, waarvan de middelste 15 panden zijn gegroepeerd rond een halfcirkelvormig plein, het Koningin Emmaplein, en ten noordoosten en -westen hiervan, aan de Westzeedijk, twee 'zijflanken' van ieder vier panden. Het Koningin Emmaplein is ingericht als plantsoen (oorspronkelijk omheind met smeedijzeren hekwerk) waarin een grote 'siervaas', ontworpen door H.P. Berlage, centraal staat. Aan de zijde van de Westzeedijk staat een monumentale rode beuk. Het complex werd in 1888-1890 gebouwd in Neo-Renaissancestijl naar ontwerp van J.C. van Wijk en in opdracht van de 'Bouwmaatschappij Westzeedijk', die speciaal voor dit project werd opgericht.

N.B. De meerderheid der herenhuizen is thans in gebruik als kantoorruimte.

Omschrijving:

De 23 herenhuizen zijn alle opgetrokken op een rechthoekige of (rond het Koningin Emmaplein) licht trapeziumvormige plattegrond en bestaan uit een souterrain, drie bouwlagen en een kapverdieping. De panden zijn gebouwd in rode baksteen op een natuurstenen (per pand variërend rustica) basement en voorzien van een met leien gedekt schild- of mansarde- of zadeldak. Deuren en (schuif)vensterkozijnen zijn van hout. Ieder pand is drie vensterassen breed. In het souterrain naast de ingangspartij bevinden zich steeds twee rondboog- of vierkante vensters met (gedecoreerd) smeedijzeren traliewerk. De panden zijn voorzien van gedecoreerde muurankers. De

gevels van het complex zijn vrijwel symmetrisch geleed. Centraal in de aanleg ligt het dubbele pand "James Smith en Zoonen" met een hardstenen bordes, geflankeerd door hardstenen ingangspartijen in de torenvormige hoekrisalieten. Geveldetaileringen zijn zeer divers en rijk uitgewerkt in de vorm van topgevels, erkers, balkons en velerlei stucdecoraties zoals cordonlijsten, speklagen en kroonlijsten op decoratieve consoles. Veel panden bezitten nog een fraaie geprofileerde en gedecoreerde houten voordeur met vensters met smeedijzeren siertraliewerk. (M.n. huisnummers 1, 2, 5, 6, 7, 12, 13, 15, 94 en 98). De achtergevels van de panden - met zeer uiteenlopende rooilijnen - zijn sober met rechthoekige schuifvensters en eenvoudige serres, erkers en/of balkons. In de interieurs zijn van belang de - voor zover nog aanwezige - originele onderdelen als: marmer- en houten lambrizingen, gedecoreerde houten en ijzeren trapleuningen, stucplafonds en -wandversieringen, vloeren en schouwen. Koningin Emmaplein nr. 2 bezit een nog in vrijwel originele staat verkerend interieur met op de begane grond parketvloeren, marmeren schouw en stucplafonds met Jugendstil beschildering en in het souterrain de oorspronkelijke keuken.

Waardering:

Complex van 23 herenhuizen rond het Koningin Emmaplein/Westzeedijk, gebouwd in 1888-1890 naar ontwerp in Neo-Renaissancestijl door J.C. van Wijk, van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische, cultuurhistorische en stedenbouwkundige waarde.

Monumentnummer*: 513896

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 2 juni 2000
Kadaster deel/nr: 20159/46

<i>Complexnummer</i>	<i>Complexnaam</i>
513895	Koningin Emmaplein

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Rotterdam	Rotterdam	Zuid-Holland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Westzeedijk	92		3016 AG	Rotterdam		Nieuwe Werk
Westzeedijk	94		3016 AG	Rotterdam		Nieuwe Werk
Westzeedijk	98		3016 AG	Rotterdam		Nieuwe Werk

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
Rotterdam	AG			671
Rotterdam	AG			669
Rotterdam	AG			668
Rotterdam	AG			670

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving:

Rij van vier HERENHUIZEN, als noordoostelijke 'flank' deel uitmakend van het complex Koningin Emmaplein/Westzeedijk.

Nummer 92: op de begane grond bevinden zich rondboogvensters en rechts de ingang met rijke stucomlijsting en bovenlicht met stucco aedacula omlijsting. Op de eerste verdieping in het midden een balkon op gedecoreerde stucco consoles. Op de kapverdieping een dakkapel met een een halsgevel suggererende houten omlijsting.

Nummer 94: er bevinden zich diamantblokken in het rustica basement en rechts de ingang onder rondboog en met stucco omlijst en bovenlicht met stucco aedacula omlijsting. In het midden van de tweede verdieping een balkon op gedecoreerde stucco consoles en gecombineerde stucco en smeedijzeren balustrade. De kroonlijst wordt gedragen door vier consoles met maskerkoppen en tussenliggende kleinere gedecoreerde consoles. De kapverdieping heeft een halsgevel met pilasters en klauwstukken en aediculavormige bekroning. In het midden een venster met in de boogtrommel van de rollaag een stucco reliëf met maskerkop.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Nummer 96: links is de ingang gesitueerd (N.B.: dichtgezet met glazen bouwstenen) met zeer rijke stucco omlijsting in de vorm van aedicula. In het midden van de eerste verdieping bevindt zich een geprofileerde houten erker op gedecoreerde stucco consoles, geflankeerd door vensters bekroond met een fronton op gedecoreerde consoles. Het middelste venster van de tweede verdieping is in de boogtrommel van de rollaag voorzien van een stucco reliëf met cherubijntje en het jaartal '1890'.

De kroonlijst wordt gedragen door grote en tussenliggend kleinere gedecoreerde consoles. Het pand wordt bekroond door een van stucco klauwstukken voorziene halsgevel met in het midden een venster en in de top een stucco aedicula.

Nummer 98 (het hoekpand Westzeedijk/Koningin Emmaplein) heeft links de ingang met stucco omlijsting en dito kroonlijst en daarboven een eveneens met stucco omlijst halfrond bovenlicht. De rechter vensteras is naar de hoek gedraaid en manifesteert zich door de halfronde vorm en koepelbekroning als een toren. Per verdieping in deze vensteras drie smalle vensters (op de begane grond rondboog). Per verdieping boven deze smalle vensters een rijk gedecoreerd stucco fries.

Voor het middelste smalle venster op de eerste verdieping bevindt zich een klein frans balkon op stucco gedecoreerde consoles en met dito balustrade. Het koepeltje, dat boven de kap uitsteekt, overdekt de ronde balkonloggia met rondbogen op de kapverdieping. Links van de balkonloggia op de kapverdieping, tussen de twee onderliggende vensterassen, een dakkapel met een halsgevel suggererende stucco omlijsting en bekroond met een rondboog met stucco schelpversiering.

De zijgevel van dit hoekpand (Koningin Emmapleinzijde) bevat op de begane grond vier rondboogvensters en op de eerste en tweede verdieping links drie vensters. Tussen de twee rechter vensters op de eerste verdieping bevindt zich een enigszins aediculavormig stucco ornament waarin een stucco reliëf met spelende jonge knaapjes.

Op de kapverdieping een dakkapel conform die aan de Westzeedijkzijde. Aan de achtergevel op de begane grond een houten serre en een balkon met ijzeren hekwerk op het dak. Door een bakstenen muur met een lijst van siermetselwerk en natuurstenen dekljst met natuurstenen bollen zijn deze herenhuizen verbonden met het aanliggende halfronde complexonderdeel aan het Koningin Emmaplein. Voor het overige gelden dezelfde kenmerken als beschreven in de algemene complexomschrijving Koningin Emmaplein/Westzeedijk.

Waardering:

Rij van vier herenhuizen in neo-rennaissance stijl als beeldbepalend onderdeel van het complex herenhuizen aan Koningin Emmaplein/Westzeedijk van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische, architectuurhistorische en stedenbouwkundige waarde.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 513897

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 2 juni 2000
Kadaster deel/nr: 20159/46

<i>Complexnummer</i>	<i>Complexnaam</i>
513895	Koningin Emmaplein

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Rotterdam	Rotterdam	Zuid-Holland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Westzeedijk	102		3016 AH	Rotterdam		Nieuwe Werk
Westzeedijk	104		3016 AH	Rotterdam		Nieuwe Werk
Westzeedijk	106		3016 AH	Rotterdam		Nieuwe Werk
Westzeedijk	108		3016 AH	Rotterdam		Nieuwe Werk

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
Rotterdam	AG			649
Rotterdam	AG			650
Rotterdam	AG			651
Rotterdam	AG			648

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving:

Rij van vier HERENHUIZEN, als noordwestelijke 'flank' deel uitmakend van het complex Koningin Emmaplein/Westzeedijk.

Nummer 108: links in het souterrain is de ingang gesitueerd. Op de begane grond in het midden bevindt zich een natuurstenen balkon gedragen door natuurstenen consoles. Nummer 106: in het rustica basement bevinden zich diamantblokken en links de ingang onder een rondboog en met rijke stucomlijsting en bovenlicht met stucco aedacula omlijsting. Op de begane grond en de eerste verdieping bevatten de bovenlichten nog het originele glas-in-lood. Op de tweede verdieping bevindt zich in het midden een balkon op gedecoreerde stucco consoles en met sierlijk ijzeren hekwerk.

De kroonlijst wordt gedragen door vier consoles met maskerkoppen en tussenliggende kleinere gedecoreerde consoles. Kapverdieping met halsgevel met pilasters en klauwstukken en aediculavormige bekroning waarin een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

stucco saterfiguur. In het midden van de halsgevel een venster met in de boogtrommel van de rollaag een stucco reliëf met maskerkop.

Nummer 104: rechts bevindt zich de ingang met zeer rijke stucco omlijsting in de vorm van aedicula. In het midden van de eerste verdieping een balkon op gedecoreerde stucco consoles en met ijzeren hekwerk. De vensters worden bekroond met een fronton op gedecoreerde consoles. Het middelste venster van de tweede verdieping is in de boogtrommel van de rollaag voorzien van een stucco reliëf met cherubijntje en het jaartal '1890'. De kroonlijst wordt gedragen door grote en tussenliggend kleinere consoles. Het pand wordt bekroond door een van stucco klauwstukken voorziene halsgevel met in het midden een venster en in de top een stucco aedicula met leeuwepop.

Nummer 102 (het hoekpand Westzeedijk/Koningin Emmaplein) heeft rechts de ingang met stucco omlijsting en dito kroonlijst en daarboven een eveneens met stucco omlijst half rond bovenlicht. De linker vensteras is naar de hoek gedraaid en manifesteert zich door de halfronde vorm en koepelbekroning als een toren. Per verdieping bevinden zich in deze vensteras drie smalle vensters (op de begane grond rondboog).

Per verdieping boven deze vensters een rijk gedecoreerd stucco fries. Voor het middelste smalle venster op de eerste verdieping een klein frans balkon op stucco gedecoreerde consoles en met dito balustrade. Het koepeltje, dat boven de kap uitsteekt, overdekt de ronde balkonloggia met rondbogen op de kapverdieping. Rechts van de balkonloggia op de kapverdieping, tussen de twee onderliggende vensterassen, een dakkapel met halsgevel suggererende stucco omlijsting en bekroond met een rondboog met stucco schelpversiering.

De zijgevel van dit hoekpand (Koningin Emmapleinzijde) bevat op de begane grond vier rondboogvensters en op de eerste en tweede verdieping rechts drie vensters. Tussen de twee linker vensters op de eerste verdieping bevindt zich een enigszins aediculavormig stucco ornament.

Op de kapverdieping een dakkapel conform die aan de Westzeedijkzijde.

Middels een bakstenen muur zijn deze herenhuizen verbonden met het aanliggende halfronde complexonderdeel aan het Koningin Emmaplein.

Voor het overige gelden dezelfde kenmerken als beschreven in de algemene complexomschrijving Koningin Emmaplein/Westzeedijk.

Waardering:

Rij van vier herenhuizen in neo-rennaissance stijl als beeldbepalend onderdeel van het complex herenhuizen aan Koningin Emmaplein/Westzeedijk van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische, architectuurhistorische en stedenbouwkundige waarde.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 513898

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 2 juni 2000
Kadaster deel/nr: 20159/46

Complexnummer
513895

Complexnaam
Koningin Emmaplein

*Woonplaats**
Rotterdam

*Gemeente**
Rotterdam

*Provincie**
Zuid-Holland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Koningin Emmaplein	3		3016 AA	Rotterdam		Nieuwe Werk
Koningin Emmaplein	1		3016 AA	Rotterdam		Nieuwe Werk
Koningin Emmaplein	2		3016 AA	Rotterdam		Nieuwe Werk
Koningin Emmaplein	4		3016 AA	Rotterdam		Nieuwe Werk
Koningin Emmaplein	5		3016 AA	Rotterdam		Nieuwe Werk
Koningin Emmaplein	6		3016 AA	Rotterdam		Nieuwe Werk
Koningin Emmaplein	7		3016 AA	Rotterdam		Nieuwe Werk
Koningin Emmaplein	9		3016 AB	Rotterdam		Nieuwe Werk
Koningin Emmaplein	10		3016 AB	Rotterdam		Nieuwe Werk
Koningin Emmaplein	11		3016 AB	Rotterdam		Nieuwe Werk
Koningin Emmaplein	12		3016 AB	Rotterdam		Nieuwe Werk
Koningin Emmaplein	15		3016 AB	Rotterdam		Nieuwe Werk
Koningin Emmaplein	8		3016 AB	Rotterdam		Nieuwe Werk
Koningin Emmaplein	13		3016 AB	Rotterdam		Nieuwe Werk

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
Rotterdam	AG			656
Rotterdam	AG			653
Rotterdam	AG			658
Rotterdam	AG			657
Rotterdam	AG			654
Rotterdam	AG			664
Rotterdam	AG			667
Rotterdam	AG			659

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
Rotterdam	AG			655
Rotterdam	AG			660
Rotterdam	AG			663
Rotterdam	AG			662
Rotterdam	AG			665
Rotterdam	AG			666
Rotterdam	AG			661

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving:

Aaneengesloten halfronde rij van 15 HERENHUIZEN deel uitmakend van het complex Koningin Emmaplein/Westzeedijk.

Nummer 1: op de begane grond bevindt zich links de ingang met stucco omlijsting en tweelicht bovenlicht met stucco aedicula omlijsting. Op de eerste verdieping in het midden een geprofileerde houten erker met in het midden een rond bovenlicht, waarboven op de tweede verdieping een balkon met balustrade. Boven de door gedecoreerde grote en kleinere consoles gedragen kroonlijst een halsgevel met stucco klauwstukken, bekroond met een rijk stucco topornament met schelpversiering.

Nummer 2: op de begane grond bevindt zich links de ingang met stucco omlijsting voorzien van blokwerk en een rond bovenlicht met aediculavormige omlijsting met schelpversiering in een half rond fronton. Boven de kroonlijst op de kapverdieping een halsgevel suggererende erker met aediculavormige stucco omlijsting en schelpversiering in fronton.

Nummer 3: Op de begane grond bevindt zich rechts de inpandige ingang onder een rondboog. Op de eerste verdieping een balkon met een lage smeedijzeren balustrade, gedragen door stucco consoles.

Nummer 4: Op de begane grond bevinden zich rondboogvensters en links de inpandige ingang, omlijst met een stucco hoofdgestel, en een vierkant bovenlicht met aediculavormige stucco omlijsting. Op de eerste verdieping in het midden een balkon met stucco balustrade op stucco consoles. Op de kapverdieping twee dakkapellen met geprofileerde kroonlijsten.

Nummer 5: op de begane grond bevindt zich rechts de inpandige ingang onder een rondboog. Op de eerste verdieping in het midden een balkon op stucco consoles en met een lage smeedijzeren balustrade. Op de kap twee dakkapellen.

Nummer 6: op de begane grond bevindt zich links de inpandige ingang.

Op de eerste verdieping in het midden een rijk gedecoreerde houten erker op stucco consoles en met afgeplat schilddak met schelpversiering.

Op de tweede verdieping op het dak van de erker een balkon met balustrade. Op de kapverdieping een tuitgevel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

met een groot venster, waarvoor een smeedijzeren frans balkon, en boven, onder en aan weerszijden van het venster stucco reliëfs. De tuitgevel wordt bekroond met een stucco aediculavormig ornament.

Nummer 7: op de begane grond rechts de inpandige ingang met rijke stucco omlijsting. Op de kapverdieping, boven de kroonlijst, een dakkapel met halsgevel suggererende stucco omlijsting met een schelpversiering in het halfronde fronton.

Nummers 8 en 9: symmetrisch opgebouwd dubbel pand met hoekrisalieten. Hierin bevinden zich op de begane grond de met natuursteen omlijste ingangspartijen, op de eerste en tweede verdieping grote rechthoekige vensters achter lage stucco balustrades, met aan weerszijden bakstenen pilasters met stucco reliëfbanden en (respektievelijk) ionische en korinthische kapitelen. De risalieten worden op de kapverdieping bekroond met een torenachtige opbouw met een koepeldak.

In de voorgevel hier een drielichtvenster met deelzuiltjes en op de hoeken kleine bakstenen arkels op een stucco basis. Het tussen de risalieten gelegen vier vensterassen brede geveldeel heeft op de begane grond voor de vensters een doorlopend balkon met natuurstenen balustrade en op de eerste verdieping een dito balkon met smeedijzeren sierbalustrade. Op de kroonlijst de tekst "James Smith & Zoonen" en op de kapverdieping twee smalle dakkapellen met koepeldakjes.

Nummer 10: op de begane grond bevindt zich links de (inpandige) ingang onder een rondboog met stucco omlijsting. Op de eerste verdieping in het midden een overdekt balkon op stucco gedecoreerde consoles en met smeedijzeren sierbalustrade. Het dak op geprofileerde houten kolommen. Hierop op de tweede verdieping een balkon met smeedijzeren sierbalustrade. Boven de kroonlijst een dakkapel met een halsgevel suggererende stucco omlijsting met een schelpversiering in het halfronde fronton.

Nummer 11: op de begane grond rechts de inpandige ingang met stucco omlijsting. Op de eerste verdieping in het midden een rijk gedecoreerde houten erker op stucco consoles, met afgeplat schilddak met schelpversiering. De vensters van de erker hebben rondboogbovenlichten met glas-in-lood en gedecoreerde omlijsting. Op de kapverdieping een tuitgevel met een groot venster, waarvoor een smeedijzeren frans balkon, en boven, onder en aan weerszijden van het venster stucco reliëfs.

De tuitgevel wordt bekroond met een stucco aediculavormig ornament.

Nummer 12: op de begane grond bevindt zich links de inpandige ingang onder een rondboog. Op de eerste verdieping in het midden een balkon op stucco consoles en met een lage smeedijzeren balustrade. Nummer 13: op de begane grond bevinden zich rondboogvensters en rechts de inpandige ingang, omlijst met stucco hoofdstel, en een vierkant bovenlicht met aediculavormige stucco omlijsting. Op de eerste verdieping in het midden een balkon met gecombineerde stucco en smeedijzeren balustrade. Voor de overige vensters op de eerste en tweede verdieping lage smeedijzeren balustrades. Nummer 14: op de begane grond links de inpandige ingang onder rondboog. Op de eerste verdieping in het midden een balkon op stucco gedecoreerde consoles en met (Jugendstil) smeedijzeren balustrade. Op de kapverdieping twee dakkapellen met geprofileerde kroonlijsten.

Nummer 15: op de begane grond bevindt zich rechts de ingang met een stuccomlijsting en een tweelicht bovenlicht met stucco aedica omlijsting. Op de eerste verdieping in het midden een geprofileerde houten erker met in het midden een rond bovenlicht, waarboven op de tweede verdieping een balkon met balustrade. Boven de door

gedecoreerde grote en kleinere consoles gedragen kroonlijst een halsgevel met stucco klauwstukken, bekroond met een rijk stucco topornament met schelpversiering.

Voor het overige gelden dezelfde kenmerken als beschreven in de complexomschrijving Koningin Emmaplein onder monumentnummer GRT-1-143.

Waardering:

Aaneengesloten halfronde rij van 15 herenhuizen in neo-rennaissance stijl als beeldbepalend onderdeel van het complex herenhuizen aan Koningin Emmaplein/Westzeedijk van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische, architectuurhistorische en stedenbouwkundige waarde.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Kastelen, landhuizen en parken

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Woonhuis(K)

Tuin, park en plantsoen

Straatmeubilair

Functie

Woonhuis

Boomgroep

Siervaas